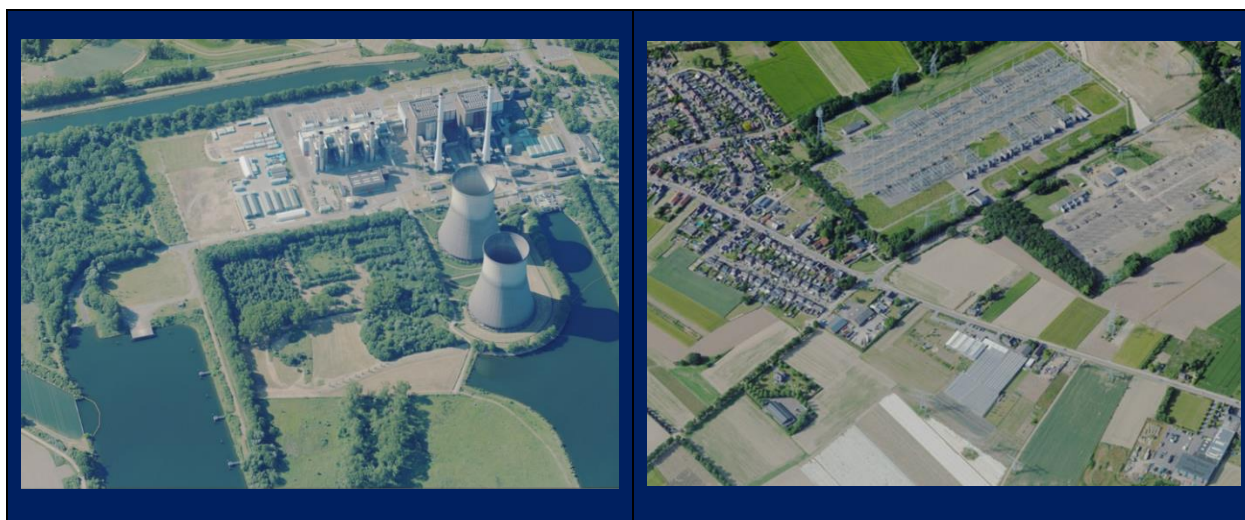

Grootschalige energieprojecten en leefomgeving

Plan van Aanpak 2024 e.v.

Definitief
BSC/strategie/RH

Inhoudsopgave

1	Inleiding	3
2	Onderzoek toekomst Clauscentrale e.o.	4
3	Grootschalige energieprojecten	5
4	Waarden voor de leefomgeving	8
5	Vervolgstappen en wettelijke procedures	9
6	Communicatie en participatie	11
7	Rollen en taken voor gemeente	13
8	Organisatie en werkstructuur	14
9	Status van het plan	15

BIJLAGEN

A	<i>Elektriciteitsnetwerk Nederland (kaart)</i>	<i>TenneT</i>
B	<i>Elektriciteitsnetwerk (impressie)</i>	<i>Kennisplatform EMV</i>
C	<i>MIEK-energieprojecten (overzichtskaart 2022)</i>	<i>Rijksoverheid</i>
D	<i>Verbindingen aanlanding Wind op Zee (VAWOZ)</i>	<i>Rijksoverheid</i>
E	<i>Elektriciteitsnet 2045 (Target Grid Map)</i>	<i>TenneT</i>
F	<i>Energie Hub in cluster (impressie PEH)</i>	<i>Rijksoverheid</i>
G	<i>Ruimtebeslag energiesysteem (PEH)</i>	<i>Rijksoverheid</i>

1. Inleiding

Het Energie Cluster Maasbracht bestaat uit de Clauscentrale van RWE en de hoogspanningsstations van TenneT en vormt een belangrijk knooppunt in de nationale energie hoofdstructuur. Zowel de centrale als de stations liggen dicht bij de dorpskern Maasbracht-Brachterbeek. In 2023 is een onderzoek gestart naar de toekomst van de Clauscentrale en de directe omgeving in opdracht van provincie, gemeente en RWE. Dit onderzoek heeft in beeld gebracht welke grootschalige energieprojecten (mogelijk) op Maasbracht en omgeving afkomen en met welke waarden voor de leefomgeving rekening moet worden gehouden bij deze projecten. Ook is in beeld gebracht welke wettelijke procedures moeten gaan lopen voor de realisatie van deze energieprojecten. Het onderzoek wordt in het eerste kwartaal van 2024 afgerond en dan wordt een onderzoeksrapport ter besluitvorming aan college van B&W en gemeenteraad voorgelegd.

Plan met gefaseerde aanpak voor 2024

Dit plan van aanpak beschrijft op welke wijze de gemeente Maasgouw invulling kan gaan geven aan zijn rollen en verantwoordelijkheden bij de grote energieprojecten die op Maasbracht en omgeving afkomen. Dit is in relatie tot de waarden in de woon- leefomgeving (dan wel de belangen van mensen die in het gebied wonen, leven en werken) waar rekening mee moet worden gehouden.

Het plan van aanpak richt zich op het opzetten van een gefaseerde aanpak voor 2024 die ook in volgende jaren kan worden voortgezet.

In de eerste fase (januari-februari 2024) gaat de gemeente verder invulling geven aan de begeleiding van het onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale, de overleggen met de instanties die daarbij zijn betrokken (provincie, Rijk, RWE en TenneT), het voeren van overleg met het bewonersplatform en het organiseren van een afsluitende informatie- en participatiebijeenkomst.

In de tweede fase (maart-april-mei 2024) worden besluiten van college van B&W en gemeenteraad over het onderzoeksrapport voorbereid, wordt het overleg met het bewonersplatform hierover voortgezet en worden bewoners in de gelegenheid gesteld om te reageren op het voorstel aan de raad over het onderzoeksrapport (o.a. in commissievergadering).

N.B. In de periode van januari t/m mei 2024 wordt door de gemeente ook overleg gevoerd met instanties die in deze periode procedures gaan starten voor energieprojecten (Rijk, provincie, Tennet) en informeert de gemeente bewoners en bedrijven in het gebied over de participatiemogelijkheden die binnen deze procedures worden geboden.

In derde fase (juni t/m december 2024) -na besluitvorming van de gemeenteraad over het rapport- gaan de ingezette procedures doorlopen voor de grote energieprojecten die op Maasbracht gaan afkomen. Dit wordt aan de hand van een planningsoverzicht voor de komende jaren in beeld gebracht. De gemeente blijft daarover in overleg met de betrokken instanties (Rijk, provincie, Tennet en RWE) en met bewoners en blijft de informatievoorziening over deze energieprojecten en procedures verzorgen.

Advies is om in 2025 een actualisatie van het Plan van aanpak te laten plaatsvinden.

Inhoudsopgave

In dit plan van aanpak wordt eerst een toelichting geven op het lopende onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale en omgeving (hoofdstuk 2). Daarna worden de grote energieprojecten beschreven die (mogelijk) op Maasbracht en omgeving gaan afkomen (hoofdstuk 3) en wordt ingegaan op de waarden in de woon- en leefomgeving waar rekening mee moet worden gehouden bij deze projecten (hoofdstuk 4). Daarna wordt beschreven welke vervolgstappen en wettelijke procedures moeten gaan lopen voor de energieprojecten (hoofdstuk 5) en hoe de communicatie en participatie hierover geregeld wordt (hoofdstuk 6). Vervolgens komen de rollen en taken voor de gemeente binnen dit geheel aan de orde (hoofdstuk 7) en wordt beschreven welke organisatorische structuur is opgezet om hier invulling aan te geven (hoofdstuk 8). Tot slot in hoofdstuk 9 ingegaan op de status van dit plan van aanpak.

2. Onderzoek naar toekomst Clauscentrale e.o.

Opdrachtgevers, reikwijdte en participatie

Van het eerste kwartaal van 2023 t/m het eerste kwartaal van 2024 loopt in opdracht van provincie, gemeente en RWE een onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale en omgeving (incl. Tennet stations). Dit onderzoek wordt begeleid door een ambtelijke commissie met vertegenwoordigers van de opdrachtgevers (voor de gemeente Huub Hannen en Roger Huntjens) en door een bestuurlijke commissie met gedeputeerde Marc van Caldenbergh, wethouder Sjors Blomen en RWE-directeur Taco Douma plus ambtelijke adviseurs (voor gemeente Roger Huntjens).

In het lopende onderzoek is in beeld gebracht welke grote energieprojecten ("bouwstenen") mogelijk op het Energie Cluster Maasbracht af gaan komen en op basis daarvan zijn drie scenario's opgesteld voor de ruimtelijke ontwikkeling van het gebied. Daarin wordt de ruimtelijke inpassing van de energieprojecten ingetekend en worden mogelijke ruimtelijke ontwikkelingen ingetekend die gepaard kunnen gaan met deze energieprojecten op het gebied van woongebieden, landschap, natuur, recreatie, bedrijventerreinen en verkeer (infrastructuur).

Over de energieprojecten en de ruimtelijke scenario's is op twee druk bezochte participatiebijeenkomsten (in april en oktober 2023) gesproken met bewoners en ondernemers in het gebied in het voorjaar van 2024 volgt nog een derde informatie- en participatiebijeenkomst.

Functie en belang onderzoek

Het onderzoek is voor de provincie en gemeente van belang omdat daarmee in beeld wordt gebracht welke grote energieprojecten mogelijks op het Energie Cluster Maasbracht gaan afkomen, welke ruimte daarvoor nodig is en wat dit kan betekenen voor waarden in de woon- en leefomgeving.

Het onderzoek heeft in beeld gebracht welke waarden in de woon- en leefomgeving door bewoners, bedrijven (in het gebied) en gemeente belangrijk worden gevonden. Verder moet het onderzoek duidelijk maken wat de plannings (ontwikkelpaden) zijn voor de grote energieprojecten en welke wettelijke procedures daarvoor gaan lopen.

Oplevering van onderzoeksrapport en reactiemogelijkheden

Begin 2024 wordt het eindconcept van het onderzoeksrapport gepresenteerd op een (derde) informatie- en participatiebijeenkomst voor bewoners en bedrijven. Daarna krijgen bewoners en bedrijven ook nog een periode om per mail te reageren op (het concept) van het onderzoeksrapport. Al deze mails kunnen dan (onverkort) als bijlage bij het rapport worden toegevoegd zodat ze meegewogen kunnen worden bij de besluitvorming van de opdrachtgevers over het rapport.

Standpuntbepaling college en raad

Na oplevering (gepland voor februari 2024) wordt het onderzoeksrapport aangeboden aan provincie, gemeente en RWE als opdrachtgevers en daarna zal dit rapport in de gemeente ter besluitvorming worden voorgelegd aan college van B&W (maart 2024) en gemeenteraad (mei 2024).

3. Grootschalige energieprojecten

Het nu lopende onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale en omgeving brengt voor de volgende onderwerpen grootschalige energieprojecten in beeld die mogelijk (met een aanzienlijke mate van waarschijnlijkheid) op Maasbracht en omgeving gaan afkomen:

- ⇒ *Uitbreiding hoogspanningsnetwerk van TenneT*
- ⇒ *Verduurzaming Clauscentrale van RWE*
- ⇒ *Aanleg Delta Rhine Corridor*
- ⇒ *Aanlanding van stroom van windmolens op zee*
- ⇒ *Productie van waterstof (elektrolyse)*
- ⇒ *Aanleg parken met zonnepanelen*

Uitbreiding hoogspanningsnetwerk van TenneT

De 380kV en 150kV hoogspanningsstations van TenneT in Maasbracht met verbindingen in diverse richtingen (waaronder Duitsland en België) vormen één van de grootste knooppunten in het elektriciteitsnetwerk van Nederland ([zie bijlage A en B](#)).

Zowel de vraag naar als het aanbod van elektriciteit neemt in Nederland fors toe binnen het kader van de energietransitie en dat betekent dat het landelijke netwerk van hoogspanningsstations en hoogspanningsverbindingen van TenneT moet worden uitgebreid en vernieuwd. www.tennet.eu/nl/ons-hoogspanningsnet

In 2023 is in Maasbracht een grootschalig project gestart waarin zowel het 380 kV station als het 150 kV station door TenneT geheel worden vernieuwd. Dit vormt een omvangrijk en langlopend project. Het is de planning dat de vernieuwing van beide stations in 2028 gereed is. Voor meer informatie over dit project zie: www.tennet.eu/nl/projecten/station-maasbracht

Door TenneT worden ook voorbereidingen getroffen om de hoogspanningsverbinding Maasbracht - Graetheide op te waarderen van 150 kV naar 380 kV. Dit project zal ook gepaard moeten gaan met een nieuwe aansluiting op het 380 kV station in Maasbracht. De procedure hiervoor start naar verwachting begin 2024. In het kader van de Rijkscoördinatieregeling heeft het Rijk aan de provincie Limburg gevraagd om samen met TenneT de wettelijke procedures in gang te zetten die nodig zijn voor realisatie van dit energieproject. Daarover wordt voorbereidend overleg gevoerd met de betrokken gemeenten inclusief de gemeente Maasgouw.

Voor de langere termijn worden door TenneT ook voorbereidingen getroffen voor de uitbreiding van de hoogspanningsverbinding Maasbracht-Eindhoven. De wettelijke procedure hiervoor starten naar verwachting in 2025.

Verduurzaming Clauscentrale van RWE

Om aan de klimaatdoelen voor 2050 te voldoen moeten gasgestookte elektriciteitscentrales in Nederland - zoals de Clauscentrale van RWE in Maasbracht - verduurzamen en omgebouwd worden naar het gebruik van CO₂-vrij gas. Daarvoor bestaan in het algemeen twee opties:

- ⇒ De eerste optie is dat bij de Clauscentrale een CCS-installatie (Carbon Capture en Storage) wordt gebouwd om CO₂ op te vangen en elders op te slaan;
- ⇒ De tweede optie is om bij de Clauscentrale om te schakelen van het gebruik van aardgas naar waterstof(gas) dat wordt geproduceerd door stroom van duurzame energiebronnen zoals windenergie. In dat geval is er sprake van groene, CO₂-vrije, waterstof.

Door RWE wordt onderzocht welke optie het meest geschikt is voor de Clauscentrale. Het ombouwen van de Clauscentrale naar het gebruik van CO₂-vrij gas staat op de planning voor de periode vanaf 2030. Voor die periode wordt ook gekeken of de opslag van elektriciteit in batterijen op het terrein van de Clauscentrale mogelijk is.

Vooruitlopend op de hiervoor beschreven ontwikkelrichtingen voor 2030 e.v. wil RWE op korte termijn al een bijdrage gaan leveren aan de verduurzaming door de aanleg van zonnepanelen op daken, grond en water van het RWE-terrein rondom de Clauscentrale

Meer informatie over de toekomst van de Clauscentrale is te vinden op de website van RWE.
benelux.rwe.com/locaties/gasgestookte-centrale-claus-c/toekomstvisie/

Aanleg Delta Rhine Corridor

De aanleg van de Delta Rhine Corridor is een grootschalig energieproject binnen Nederland dat voorziet in de aanleg van een corridor van kabels en buisleidingen (voor stroom, CO₂, waterstof, propeen, ammoniak en LPG) tussen Rotterdam en het Ruhrgebied in Duitsland met een aftakking naar het Chemelot-terrein in Zuid-Limburg. In het Meerjarenprogramma Infrastructuur Energie en Klimaat (MIEK) van het Rijk wordt het tracé voor de Delta Rhine Corridor getoond (zie [bijlage C](#)).

<https://www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/drc>
<https://www.delta-rhine-corridor.com/nl>

Het beoogde tracé van de Delta Rhine Corridor loopt niet over het grondgebied van Maasgouw maar bij de voorbereidingen van dit energieproject wordt wel onderzocht of er een aftakking van de Delta Rhine Corridor naar Maasbracht mogelijk is om waterstof te kunnen aanvoeren, om CO₂ te kunnen afvoeren én om stroom van windmolens op zee in Maasbracht te kunnen laten aanlanden. Daarmee is de realisatie van de Delta Rhine Corridor ook bepalend voor de opties van RWE om de Clauscentrale te kunnen verduurzamen

Aanlanding van stroom van "wind op zee"

De energievoorziening van Nederland zal in de toekomst voor een groot deel afhankelijk worden van duurzame energie die opgewerkt gaat worden via een groot aantal windmolens op zee. In een verkenning die is uitgevoerd vooruitlopend op het nationale programma Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) 2023-2040 is Maasbracht in beeld gekomen als beoogd aanlandingspunt voor deze stroom van de wind op zee [bijlage D](#). Meer informatie over dit project is te vinden op de volgende website van de Rijksoverheid: www.rvo.nl/onderwerpen/bureau-energieprojecten/lopende-projecten/vawoz-2031-2040

Als die energieproject gerealiseerd gaat worden dan moet er via de Delta Rhine Corridor een stroomkabel naar Maasbracht wordt geleid en daar worden gekoppeld aan een converterstation (hal op een terrein van zo'n vijf tot tien hectare) en deze converter moet dan worden aangesloten op het 380 kV station van TenneT in Maasbracht.

In [bijlage E](#) wordt een een TenneT-kaart van het beoogde elektriciteitsnetwerk in 2045 getoond die die ook de centrale positie van Maasbracht binnen dit netwerk laat zien.

Productie van waterstof (elektrolyse)

Als in de buurt van Maasbracht door de aanlanding van de stroom van windmolens op zee een groot vermogen aan stroom beschikbaar komt (converterstation plus aansluiting op hoogspanningsnetwerk) dan ontstaan in dat gebied ook geschikte omstandigheden om door middel van elektrolyse waterstof te produceren. Doordat deze waterstof is opgewekt door duurzame energie (wind op zee) is er dan sprake van groene waterstof. Deze kan dan geleverd worden aan het waterstofnetwerk en kan ook eventueel gebruikt worden als brandstof voor de Clauscentrale.

In het Programma Energie Hoofd Structuur (PEH) van de Rijksoverheid dat zich richt op de ruimtelijke impact van de grote energieprojecten wordt een impressie gegeven van een Energy Hub met aanlanding van wind op zee, converter, hoogspanningsstations en grootschalige elektrolyse (waterstofproductie). Zie [bijlage F](#). Dit programma is te vinden op de website van het Rijk: www.rijksoverheid.nl/documenten/rapporten/2023/07/03/rijksoverheid-ontwerp-programma-energiehoofdstructuur

Het PEH brengt ook de ruimtelijke impact van de grote energieprojecten in beeld ([bijlage G](#)). Daarbij wordt ingeschat dat de ruimteclaim voor waterstof-productie één hectare per 100 MW is. Binnen het onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale is de inschatting dat er voor waterstofproductie c.q. elektrolyse ruimte is op het RWE-terrein bij de Clauscentrale.

Opwek van elektriciteit in zonneparken

De gemeente ziet in Maasgouw binnen bepaalde zoekgebieden mogelijkheden voor de opwek van energie in zonneparken met grote aantallen zonnepanelen op land. Dat is door de gemeenteraad in 2022 vastgelegd in de Omgevingsvisie en het beleidskader "Zon op land". Eén van de zoekgebieden die is aangewezen is het gebied "Brachterveld" ten zuid-oosten van de dorpskern Brachterbeek. Binnen dit gebied wil de gemeente onder voorwaarden zonneparken mogelijk maken als zich daarvoor initiatiefnemers melden die overeenstemming hebben bereikt met de eigenaren in het gebied.

www.gemeentemaasgouw.nl/zonne-energie.

4. Waarden voor de leefomgeving

In het onderzoek dat loopt naar de toekomst is ook in beeld gebracht met welke waarden in de woon- en leefomgeving rekening moet worden gehouden bij de ruimtelijke inpassing van de grootschalige energieprojecten. Deze waarden zijn door de gemeente ingebracht om te hanteren bij de toetsing van ontwikkelrichtingen en zijn ook gerelateerd aan de belangen (en zorgen) van bewoners en bedrijven. De gemeente hanteert op de volgende terreinen waarden voor de leefomgeving:

- 1 Veiligheid, milieu en gezondheid
- 2 Woonomgeving (ligging woningen)
- 3 Bedrijvigheid, economie en landbouw
- 4 Verkeerseffecten en infrastructuur
- 5 Natuur, landschap en recreatie

Als in het concept van het onderzoeksrapport een toekomstperspectief word geschetst voor de grootschalige energieprojecten die op Maasbracht afkomen (en de ruimtelijke inpassing daarvan) zal de gemeente toetsen in hoeverre er met deze waarden voor de leefomgeving rekening is gehouden. De waarden voor de leefomgeving brengen hangen ook samen met de belangen (en zorgen) van bewoners en bedrijven in het gebied. Daarom zullen deze waarden ook een belangrijk element gaan vormen van de besluitvorming in college van B&W en gemeenteraad over het onderzoeksrapport.

Per 1 januari 2024 treedt de nieuwe Omgevingswet in werking. Deze wet regelt alles voor de ruimte waarin we wonen en werken. De Omgevingswet staat voor een goede balans tussen benutten en beschermen van de fysieke leefomgeving. De waarden voor de leefomgeving die hiervoor genoemd zijn worden in de basis beschermd door de Omgevingswet maar deze waarden bevatten ook ambities die verder gaan dan de wettelijke vereisten, bijvoorbeeld daar waar het gaat om ambities op het gebied van verbeteren van natuur of recreatieve mogelijkheden.

In de verdere wettelijke procedures die gaan volgen zal de gemeente deze waarden meegeven aan de initiatiefnemers van deze grote energieprojecten. Daar waar andere overheden (zoals Rijk of provincie) gaan besluiten over deze projecten zal de gemeente deze waarden meegeven aan deze overheden en daar waar de gemeente zelf gaat besluiten zal de gemeente deze waarden mee moeten wegen in de besluitvorming.

Het verdient aanbeveling om nader te onderzoeken hoe we de "waarden voor de leefomgeving" die gelden voor de grote energieprojecten verder kunnen aanscherpen en uitwerken. Daarbij kunnen de "Borselse voorwaarden voor grootschalige energieprojecten" interessant vergelijkingsmateriaal bieden.

Borselse voorwaarden

De "Borselse Voorwaarden" zijn voorwaarden voor grootschalige energieprojecten die (mogelijk) op de gemeente Borsele afkomen. Dit totaalpakket met 39 voorwaarden is opgesteld na vijf bijeenkomsten met een groep van honderd inwoners. <https://www.borsele.nl/rapportage-borselse-voorwaarden-groep-openbaar>. De grootschalige energieprojecten die mogelijk op de gemeente Borsele afkomen zijn op onderdelen vergelijkbaar met de energieprojecten die mogelijk op de gemeente Maasgouw afkomen in het Energie Cluster Maasbracht. Daarmee bieden deze interessant vergelijkingsmateriaal bij het formuleren van kaders en voorwaarden door de gemeente voor de grote energieprojecten voor die mogelijk op de gemeente Maasbracht gaan afkomen.

5. Vervolgstappen en wettelijke procedures

Procedures binnen wettelijke kaders

Voor de realisatie van de hiervoor beschreven energieprojecten moeten besluitvormingsprocedures worden gestart en gevolgd die voldoen aan wet- en regelgeving. Een belangrijke wet waar aan voldaan moet worden is de Omgevingswet die per 1 januari 2014 in werking treedt. De procedures die gevolgd moeten worden bieden ook participatie- en inspraakmogelijkheden voor bewoners en bedrijven en schrijven ook voor welke onderzoeken moeten worden uitgevoerd voorafgaand aan besluitvorming.

Op grote energieprojecten van nationaal belang (zoals de opwaardering van de hoogspannings-verbinding Maasbracht-Graetheide) was tot in 2023 de "Rijkscoördinatieregeling" van toepassing hetgeen betekent dat het Rijk de procedures en besluitvorming voor deze projecten regisseert (of de regie kan overdragen aan de provincie). Onder de nieuwe Omgevingswet die per 1-1-2024 is ingegaan wordt de Rijkscoördinatieregeling vervangen door de "projectprocedure" onder regie van het Rijk.

Initiatiefnemers voor procedures

Het initiatief voor de procedures kan worden genomen door de Rijksoverheid daar waar het gaat om grote energieprojecten van nationaal belang (zoals Delta Rhine Corridor en VAWOZ).

Procedures voor uitbreidingen van het hoogspanningsnetwerk vallen ook onder de Rijkscoördinatieregeling en worden gestart door Rijk of provincie samen met TenneT.

Procedures voor het Clauscentrale-terrein -zoals vergunningaanvragen of wijzigingen van bestemmingsplan c.q. omgevingsplan- wordt gestart door RWE.

Voor zonneparken kunnen private partijen samen met grondeigenaren een aanvraag indienen om een procedure te starten.

Bevoegd gezag voor besluitvorming

Op basis van de Omgevingswet wordt bepaald welk soort procedure voor ieder energieproject moet worden gevolgd en welke overheid (Rijksoverheid, provincie of gemeente) "bevoegd gezag" is voor het nemen van besluiten over de realisatie en ruimtelijke inpassing van deze energieprojecten. In het onderzoek "Toekomst Clauscentrale" zal op hoofdlijnen een juridisch advies worden uitgebracht over de procedures die moeten gaan lopen voor de realisatie van de grote energieprojecten. Daarna is daarover meer diepgaand juridisch onderzoek nodig in overleg tussen gemeente, provincie en Rijk.

Als het gaat om grote energieprojecten die van nationaal belang zijn -zoals Delta Rhine Corridor, Verbindingen Aanlanding Wind op Zee (VAWOZ) en aanpassingen aan hoogspanningsnetwerk - dan is de Rijksoverheid naar alle waarschijnlijkheid bevoegd gezag om de besluiten over de ruimtelijke inpassing en realisatie van deze energieprojecten te nemen.

Voor toekomstige werkzaamheden op het terrein van de Clauscentrale die vragen om aanpassingen van bestemmingsplan/omgevingsplan is de gemeente Maasgouw in beginsel bevoegd gezag, mits het gaat om grootschalige werkzaamheden binnen projecten van nationaal belang. De omgevingsvergunningen van de Clauscentrale vallen onder bevoegd gezag van de provincie.

Voor aanvragen (principeverzoeken) voor de aanleg van zonneparken in Maasgouw (en het voor het Omgevingsbeleid dat daarvoor gevoerd wordt) is de gemeente Maasgouw bevoegd gezag.

Overleg met betrokken instanties

In verband met het onderzoek naar de Clauscentrale voert de gemeente overleg met de instanties die als initiatiefnemer of bevoegd gezag bij de grootschalige energieprojecten betrokken zullen zijn. Daarbij gaat het om de Rijksoverheid en de provincie als mede-overheden en om RWE en TenneT die als eigenaar en initiatiefnemer bij (een deel van) deze grote energieprojecten betrokken zijn. Voor zonneparken in het zoekgebied ten zuid-oosten van Brachterbeek zijn op dit moment (december 2023) nog geen initiatiefnemers in beeld.

Voortzetting van afstemming en overleg in 2024 e.v.

Het is van belang om de contacten van de gemeente met Rijk, provincie, RWE en TenneT -in de vorm van een regulier gezamenlijk overleg- ook voort te zetten na afronding van het onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale in het eerste kwartaal van 2024.

Afstemming tussen deze partijen blijft ook vanaf het tweede kwartaal van 2024 van essentieel belang om de procedures en de belangenbehartiging rondom de grote energieprojecten in goede banen te kunnen leiden. Specifiek voor de gemeente is dit van belang om op de hoogte te blijven van de ontwikkelingen rondom de grootschalige energieprojecten die mogelijk op Maasbracht afkomen en van het verloop van de wettelijke procedures die daaromtrent gaan lopen. Dat is nodig om bewoners en bedrijven in het gebied hierover te kunnen informeren en om de belangen van gemeente, bewoners en bedrijven binnen deze procedures te kunnen behartigen.

6. Communicatie en participatie

Communicatie

De communicatie over het onderzoek naar de Clauscentrale wordt afgestemd en uitgevoerd door een werkgroep met vertegenwoordigers van provincie, gemeente en RWE en het communicatiebureau EMMA. De gemeente wordt daarin vertegenwoordiger door communicatieadviseur Rian Brouwers. De website van de gemeente vormt het belangrijkste communicatiekanaal over het onderzoek. Er is ook een speciaal emailadres waar vragen en reacties over het onderzoek kunnen worden ingediend.

Op de website van de gemeente Maasgouw is in december een informatiepagina gelanceerd die antwoord geeft op de volgende vragen:

- ⇒ *Wat zijn de volgende stappen voor het onderzoek Clauscentrale?*
- ⇒ *Welke grootschalige energieprojecten zijn in beeld?*
- ⇒ *Welke wettelijke procedures moeten gaan lopen?*
- ⇒ *Wat zijn de rollen en taken is de rolverdeling voor de gemeente Maasgouw?*
- ⇒ *Waar kunt u terecht met vragen en reacties?*

Door het actueel houden van deze pagina kunnen bewoners en bedrijven in de gemeente ook op de hoogte worden gehouden over informatiebijeenkomsten die gaan volgen en participatiemogelijkheden binnen procedures. Daarnaast is het nodig om andere communicatiekanalen in te zetten zodat bewoners en bedrijven in de toekomst op de hoogte kunnen worden gehouden over de grote energieprojecten en de procedures die daarvoor gaan lopen.

Participatie in 2023

Binnen het onderzoek naar de Clauscentrale zijn er in april en oktober 2023 participatiebijeenkomsten geweest voor bewoners en bedrijven in het gebied. Dit waren drukbezochte bijeenkomsten (circa 90 deelnemers) die georganiseerd zijn door de onderzoeksbureaus Posad Maxwan, Generation.Energy en communicatie-participatiebureau EMMA in overleg met provincie, gemeente en RWE.

Voorafgaand aan het kennismakingsbijeenkomst van de burgemeester in Brachterbeek (november 2023) is een pamflet verspreidt van enkele bezorgde bewoners die zich zorgen maken over de scenario's die zijn gepresenteerd op de participatiebijeenkomst van de Clauscentrale. Dat heeft geleid tot een bezoek van circa 100 bewoners aan deze bijeenkomst waarbij is gebleken dat er veel zorgen leven, maar ook dat er nog veel misverstanden bestaan over de status van de scenario's in het onderzoek, over het zoekgebied "zon op land" voor het Brachterveld, over de procedures die nog moeten gaan lopen en de rolverdeling tussen initiatiefnemers voor de grote energieprojecten en de gemeente Maasgouw.

In dez bijeenkomst van november 2023 is de afspraak gemaakt dat er een bewonersplatform Brachterbeek wordt gevormd naast het al bestaande buurtcomité Voortstraat. Via dat platform wil een aantal bewoners de ontwikkelingen rondom de grote energieprojecten gaan volgen en daarover in overleg gaan met de gemeente. Op 30 november 2023 heeft een startbijeenkomst plaatsgevonden met het bewonersplatform (circa 20 bewoners) waarin door de burgemeester, wethouder Sjors Blomen en strateeg Roger Huntjens een toelichting op de stand van zaken is gegeven.

Participatie in 2024

De overleggen met het bewonersplatform worden in 2024 voortgezet. In januari of februari zal een volgend overleg met het bewonersplatform worden georganiseerd waarvoor vertegenwoordigers van de onderzoeksbureaus worden uitgenodigd om het toekomstperspectief voor de Clauscentrale en omgeving te komen presenteren.

In februari 2024 staat ook de derde (en laatste) informatie- en participatiebijeenkomst binnen het onderzoekstraject Toekomst Clauscentrale op de planning. In aanvulling daarop worden bewoners en bedrijven ook de gelegenheid geboden om reacties in te dienen.

Begin 2024 gaan er voor twee grote energieprojecten aparte participatietrajecten starten. Dat is in de eerste plaats een participatietraject voor het project "Uitbreiding hoogspanningsverbinding Maasbracht-Graetheide" dat wordt geïnitieerd en geregisseerd door provincie en TenneT. In de tweede plaats is dat het participatietraject "Verbindingen aanlanding Wind op Zee (VAWOZ)" dat wordt geïnitieerd en geregisseerd door het Rijk.

Vanaf maart 2024 start de behandeling van het onderzoeksrapport toekomst Clauscentrale e.o. in college, commissie en gemeenteraad. Gedurende deze periode zal er naar verwachting wederom een overleg met het bewonersplatform plaatsvinden. Ook kunnen bewoners gebruik gaan maken van het inspraakrecht bij de commissievergadering die vooraf gaat aan de raadsvergadering over het onderzoek Clauscentrale (mei 2024).

De procedures en participatietrajecten die na mei 2024 gaan volgen voor de grote energieprojecten moeten nog in beeld worden gebracht.

7. Rollen en taken voor de gemeente

Informatie en analyse

De gemeente brengt in beeld welke grootschalige energieprojecten op Maasbracht, met welke waarden in de woon- en leefomgeving daarbij rekening moet worden gehouden, welke wettelijke procedures voor deze energieprojecten gaan lopen en wat de opvattingen van bewoners en bedrijven over de energieprojecten en de waarden in de leefomgeving denken. Om de bovenstaande punten in beeld te brengen is het het onderzoek naar het toekomstperspectief van het Clauscentrale-terrein en omgeving gestart, inclusief participatietraject.

De gemeente deelt de informatie over de bovenstaande projecten en procedures ook op de website en via andere communicatiekanalen zodat bewoners en ondernemers op de hoogte blijven.

Afstemming met initiatiefnemers en overheden

De gemeente voert al lange tijd regelmatig overleg met RWE en provincie over de ontwikkelingen rond de Clauscentrale. Voor het onderzoek naar de Clauscentrale is een ambtelijk begeleidingscommissie gevormd voor overleg tussen de onderzoeksbureau en vertegenwoordigers van de opdrachtgevers provincie, gemeente en RWE en in een later stadium zijn hierbij ook vertegenwoordigers van Rijk en TenneT aangeschoven. Ook vindt hierover bestuurlijk overleg plaats tussen provincie, gemeente en als opdrachtgevers van het onderzoek.

Het is van belang om het overleg en de afstemming van gemeente met vertegenwoordigers van Rijk, provincie, RWE en TenneT over de grote energieprojecten ook voort te zetten als het onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale is afgerond. Het is bovendien wenselijk om daar ook vertegenwoordigers van de gemeente Roerdalen bij te betrekken om er ook grote energieprojecten worden verwacht die zowel het grondgebied van de gemeente Maasgouw als het grondgebied van de gemeente Roerdalen raken.

Ook is het nodig om als gemeente in overleg te gaan met eventuele initiatiefnemers voor zonneparken die zich melden binnen de zoekgebieden die daarvoor zijn aangewezen.

Communicatie en participatie

Hoewel het initiatief voor de procedures voor de grote energieprojecten bij andere partijen dan de gemeente ligt is de gemeente de enige partij die een overzicht kan bieden van de grootschalige energieprojecten die op Maasbracht en omgeving afkomen en van de wettelijke procedures die daarvoor gaan lopen. Daardoor ontstaat voor de gemeente de verantwoordelijkheid om de communicatie hierover te organiseren en om bewoners en bedrijven in het gebied hierover op de hoogte te houden.

In het verlengde daarvan is het nodig dat de gemeente de contacten met het bewonersplatform Brachterbeek en het buurtcomité Voortstraat blijft onderhouden en dat de gemeente bewoners en bedrijven in het gebied informeert over de participatiemogelijkheden die er zijn binnen de procedures die gaan lopen.

Besluitvorming en beleid

De gemeente zal m.b.t. de grote energieprojecten ook besluiten moeten nemen. In de eerste plaats zal de gemeenteraad -op voorstel van het college- in het tweede kwartaal een besluit moeten nemen over het onderzoeksrapport naar de toekomst van de Clauscentrale. In het verlengde daarvan moet ook beoordeeld worden in hoeverre een evaluatie / heroverweging van het Omgevingsbeleid ten aanzien van Zon op Land nodig is. Daarna zullen in de komende jaren nog meer besluiten van de gemeente nodig zijn binnen de wettelijke procedures die gaan lopen voor de grote energieprojecten. Er wordt een overzicht opgesteld voor de procedures die gaan lopen.

8. Organisatie en werkstructuur

Bestuurlijke organisatie

De besluiten van de gemeente die nodig zijn binnen de trajecten en procedures over de grote energieprojecten worden in de regel genomen door de gemeenteraad op basis van raadsvoorstellen die door het college van B&W worden voorbereid.

Het dagelijks bestuur voor de taken van de gemeente bij de grootschalige energieprojecten gebeurt onder verantwoordelijkheid van het college van B&W. Binnen het college van B&W is wethouder Sjors Blomen portefeuillehouder voor de grootschalige energieprojecten*. Daarmee is wethouder Blomen ook bestuurlijke opdrachtgever voor de uitvoering van dit plan van aanpak.

* *In de huidige aanduiding van portefeuilles is wethouder Blomen portefeuillehouder voor de gebiedsontwikkeling Clauscentrale. De aanduiding "grootschalige energieprojecten" lijkt voor deze portefeuille beter geschikt omdat het gaat om energieprojecten die verder reiken dan alleen het gebied van de Clauscentrale.*

Wethouder Blomen vertegenwoordigt de gemeente ook in de bestuurlijke begeleidingscommissie voor het onderzoek naar de Clauscentrale (samen met gedeputeerde en directeur RWE) en zal de gemeente ook moeten vertegenwoordigen in de bestuurlijke overleggen die in de loop van 2024 over de grote energieprojecten met andere overheden en initiatiefnemers.

Ambtelijke organisatie

De ambtelijke begeleiding van het onderzoek naar de toekomst van de Clauscentrale en de grote energieprojecten (en de informatieverstrekking, afstemming en advisering daarover) heeft in 2023 plaatsgevonden door strateeg Roger Huntjens en adjunct-directeur Huub Hannen. Dit zijn ook de vertegenwoordigers van de gemeente in de ambtelijke commissie die het onderzoek begeleidt. Daarvoor is ook een communicatiewerkgroep ingesteld waarin Rian Brouwers de gemeente vertegenwoordigt. Door bovengenoemde ambtenaren is ook overleg gevoerd met andere ambtenaren binnen de gemeentelijke organisatie over onderdelen van het onderzoek.

Voor dit plan van aanpak 2024 zal Huub Hannen als ambtelijk opdrachtgever fungeren en Roger Huntjens als opdrachtnemer. Voor de uitoefening van de gemeentelijke rollen en taken (zie vorig hoofdstuk) is een programmteam ingesteld met de volgende samenstelling en taakverdeling:

♦	Roger Huntjens	<i>Team BSC</i>	Coördinatie, strategisch advies, ambtelijke woordvoering en vertegenwoordiging in externe overleggen.
♦	Rian Brouwers	<i>Team BSC</i>	Advies communicatie en participatie
♦	Remy Kuijpers	<i>Team BOR</i>	Contactpersoon TenneT-projecten
♦	Maurice Borgignons	<i>Team FD</i>	Advies Omgevingswet/omgevingsbeleid
♦	Peter Janssen	<i>Team FD</i>	Advies TenneT-procedures
♦	Tom Peters	<i>Team FD</i>	Adviseur energietransitie (VAWOZ)
⇒	Wendy Rietra	<i>Team SD</i>	Agendalid (contactpersoon bewonersplatform)

In gezamenlijk overleg maken de leden van het programmteam een planning van de ureninzet per persoon die naar verwachting in 2024 nodig zal zijn.

In het programmteam zitten de ambtenaren die het meest intensief bij de begeleiding van de grote energieprojecten betrokken zijn. Vanuit dit team wordt ook overleg gevoerd met andere vakambtenaren die een adviesrol hebben op specifieke deelaspecten (zoals bijvoorbeeld verkeer/infra, natuur, wonen, economie of recreatie). Deze vakambtenaren worden daar waar nodig rechtstreeks om advies gevraagd en nemen ook deel aan algemene bijeenkomsten die worden georganiseerd om collega's bij te praten.

9. Status van dit plan

Dit plan van aanpak wordt ter vaststelling aangeboden aan het college van B&W. Het voorgestelde B&W-besluit vormt ook de opdracht voor de uitvoering van het Plan van Aanpak.

Het plan van aanpak wordt met een begeleidende raadsinformatiebrief verzonden aan de raadsleden en schetst daarmee ook de context voor de de stappen die in 2024 nog gaan volgen rondom de grote energieprojecten.

Op 23 januari 2024 wordt in een themabijeenkomst voor raads- en commissieleden een toelichting gegeven op het plan van aanpak.

*Maasbracht, januari 2024
BSC/strategie/Roger Huntjens*

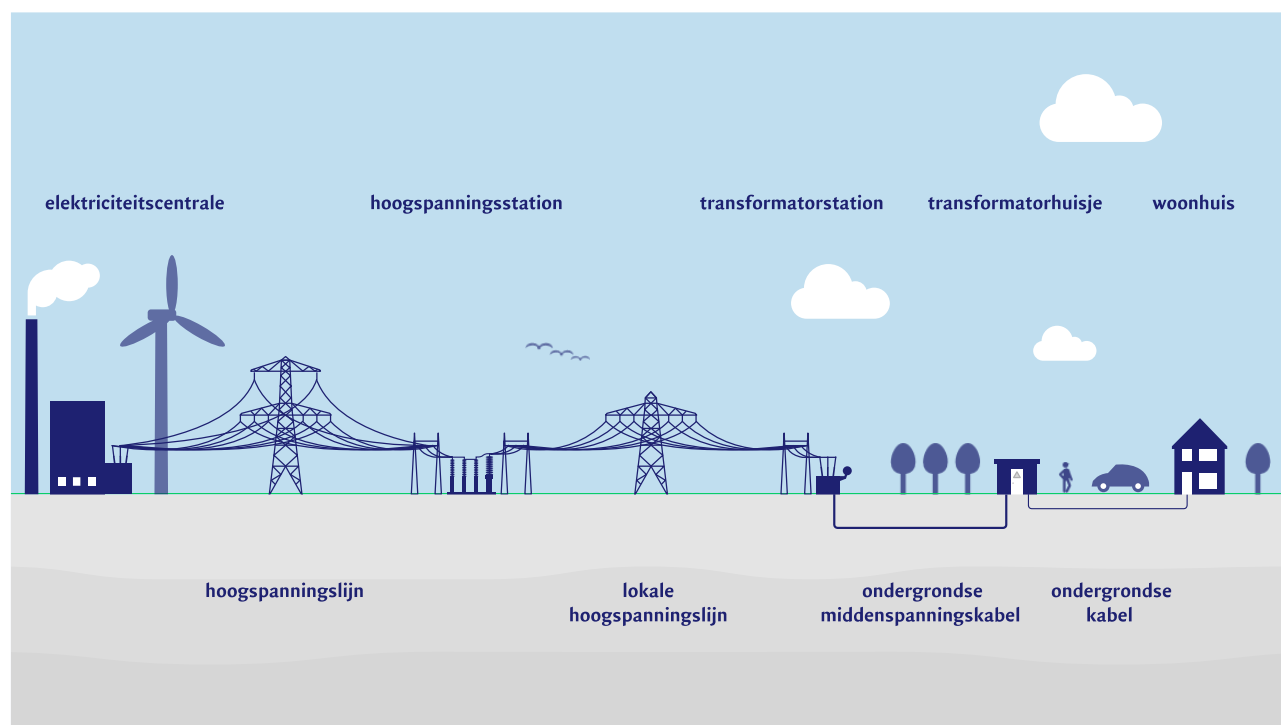
BIJLAGE A

Elektriciteitsnet Nederland (kaart)

BIJLAGE B

Elektriciteitsnet Nederland (impressie)

BIJLAGE C

Meerjarenprogramma Energie en Klimaat (MIEK) -Overzichtskaart 2022

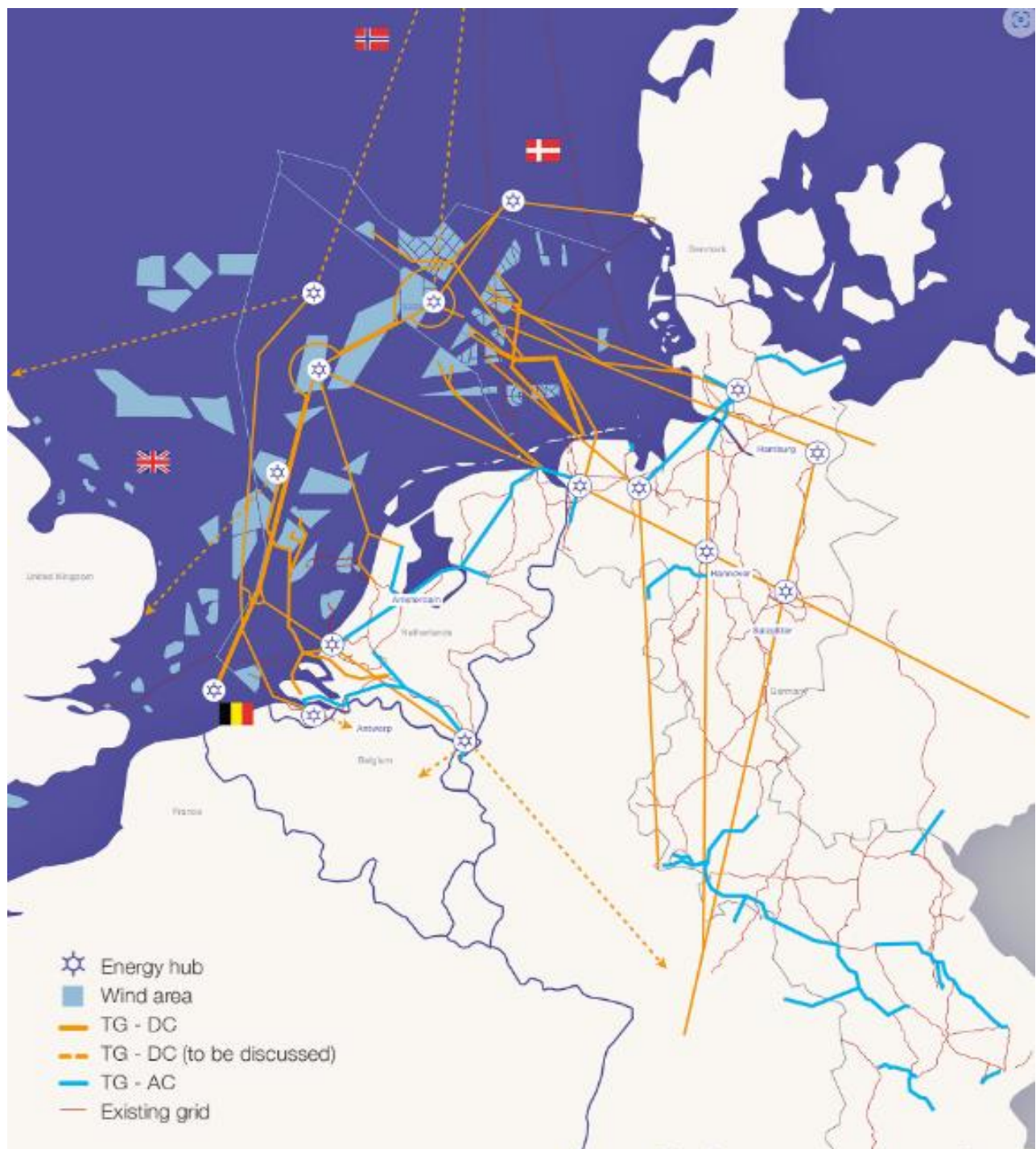
BIJLAGE D

Verbindingen Aanlanding Wind Op Zee (VAWOZ)

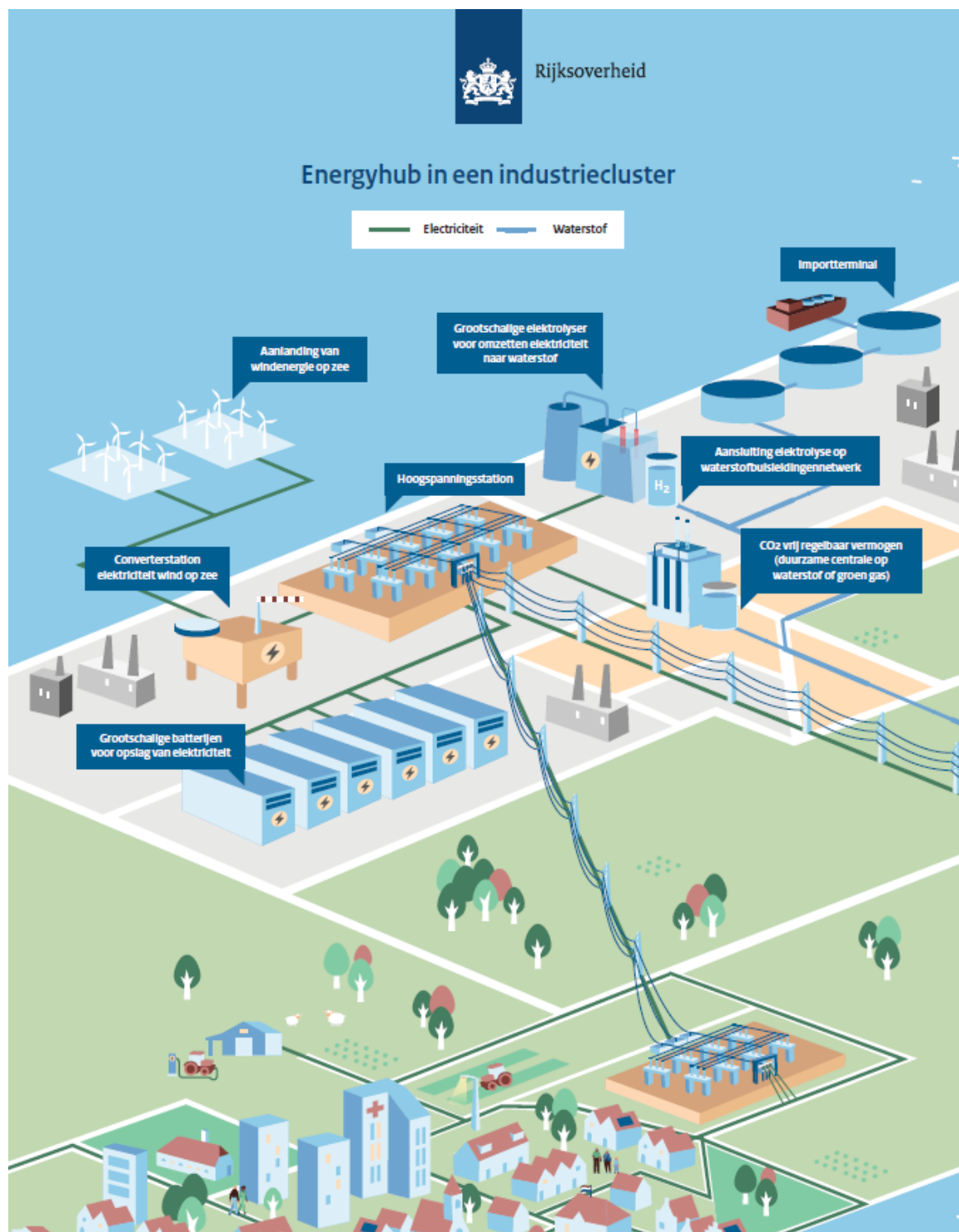
BIJLAGE E

Elektriciteitsnet 2045 (Target Grid Map Tennet)

BIJLAGE F

Impressie Energy hub in een industriecluster (PEH)

BIJLAGE G

Programma Energie Hoofdstructuur (PEH): Ruimtebeslag onderdelen energiesysteem

Ruimtebeslag onderdelen energiesysteem	Elektriciteit			
	Hoogspanning 380/220 kV bovengronds 100 m tracébreedte	Hoogspanning 380/220 kV ondergronds 35 m (inclusief aanlegstrook)	Hoogspanning 150/110 kV bovengronds 75-100 m tracébreedte	
	Hoogspanning 150/110 kV ondergronds 35 meter (inclusief aanlegstrook)	380/150 kV station ruimtebeslag 15-20 ha	Converterstation op land Net op zee ruimtebeslag 5,5 ha	
Gassen (buisleidingen)	Buisleidingenstrook 70 m	Regionale Transportleidingnet RTL (CH ₄) 4 m	Regionale Transportleidingnet RTL (H ₂) 5 m	
	Aansluitleidingen en aftakking naar GasOntvangstStation (GOS) 5 m	Overige buisleidingen 5 m		
	Opwek	Gascentrales 213 MW/ha	Kerncentrales 110 MW/ha	Zon op land direct 0,5-1,6 MW/ha
Wind op land direct 1000 m ² /turbine van 6 MW		Wind op land indirect 0,12 MW/ha	Elektrolyzers 100 MW/ha	Geothermisch dublet 7,5 MW/900m ²
Opslag		Waterstof bovengronds 0,5 PJ/km ²	Waterstof ondergronds locatie-afhankelijk	
		Batterijen 140 MWh/ha en 35 MW/ha	Gasopslag ondergronds locatieafhankelijk	
	Importterminal omvang per terminal: 20 ha opslagcapaciteit: 180.000 m ³ (gas) overslagcapaciteit: 12 miljard m ³ /jaar			
Import				

bron: CE Delft, Windrazen Terna²